

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2020. gada 16. decembrī
(OR. en)

Starpiestāžu lieta:
2020/0355 (NLE)

14137/20
ADD 1

ENV 815
ENT 153
ONU 86

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2020. gada 16. decembris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2020) 801 final
Temats:	Priekšlikums - PADOMES LĒMUMS par to, lai, gatavojoties Konvencijas par gaisa pārrobežu piesārņojumu lielos attālumos izpildinstitūcijas 41. sesijai, Eiropas Savienības vārdā iesniegtu izpildinstitūcijas lēmuma priekšlikumu par tādu korekciju veikšanas metodiku, kas atspoguļo Savienības dalībvalstu sastāva izmaiņas, un par nostāju, kas minētajā sesijā ieņemama Eiropas Savienības vārdā

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2020) 801 *final*.

Pielikumā: COM(2020) 801 *final*

Briselē, 15.12.2020.
COM(2020) 801 final

2020/0355 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par to, lai, gatavojoties Konvencijas par gaisa pārrobežu piesārņojumu lielos attālumos izpildinstitūcijas 41. sesijai, Eiropas Savienības vārdā iesniegtu izpildinstitūcijas lēmuma priekšlikumu par tādu korekciju veikšanas metodiku, kas atspoguļo Savienības dalībvalstu sastāva izmaiņas, un par nostāju, kas minētajā sesijā ieņemama Eiropas Savienības vārdā

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Šis Padomes lēmuma priekšlikums ir par to, lai Eiropas Savienības vārdā iesniegtu priekšlikumu par izpildinstitūcijas lēmumu attiecībā uz metodiku, atbilstīgi kurai saskaņā ar Konvenciju par gaisa pārrobežu piesārņojumu lielos attālumos ("Gaisa konvencija") II pielikuma 2.–6. tabulu 2012. gadā grozītajā Protokolā par acidifikācijas, eutrofikācijas un piezemes ozona samazināšanu ("Gēteborgas protokols") koriģē, lai ņemtu vērā Eiropas Savienības dalībvalstu sastāva izmaiņas. Priekšlikums par izpildinstitūcijas lēmumu tiks iesniegts, gatavojoties Gaisa konvencijas izpildinstitūcijas 41. sesijai.

Šis Padomes lēmuma priekšlikums aptver arī Eiropas Savienības nostāju sarunās par izpildinstitūcijas lēmumu attiecībā uz citu pušu apsvērumiem par ES iesniegto priekšlikumu.

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

2.1. Gaisa konvencija un Gēteborgas protokols (grozīts 2012. gadā)

Gaisa konvencija, kas pieņemta 1979. gadā, ir progresīvākais reģionālais vides nolīgums, kas pievēršas gaisa kvalitātei un gaisa piesārņojumam.

Saskaņā ar Gaisa konvenciju vienošanās par sākotnējo Gēteborgas protokolu tika panākta 1999. gada novembrī. 2012. gadā Gēteborgas protokols tika grozīts. Grozītā redakcija stājās spēkā 2019. gada 7. oktobrī. Grozītais protokols veido pamatu emisiju samazināšanas saistībām laikposmā no 2020. gada līdz 2029. gadam atbilstīgi Direktīvai (ES) 2016/2284 par dažu gaisu piesārņojošo vielu valstu emisiju samazināšanu, ar kuru atcēla Direktīvu 2001/81/EK par valstīm noteikto maksimāli pieļaujamo emisiju.

Eiropas Savienība ir Gaisa konvencijas¹ un 2012. gadā grozītā Gēteborgas protokola puse². Visas dalībvalstis ir Gaisa konvencijas puses; 21 dalībvalsts ir sākotnējā Gēteborgas protokola puse³, bet Gēteborgas protokola 2012. gada grozījumus līdz šim akceptējušas 17 dalībvalstis⁴.

2.2. Gaisa konvencijas izpildinstitūcija

Izpildinstitūcija ir Gaisa konvencijas pārvaldības struktūra, un to veido konvencijas pušu pārstāvji. Saskaņā ar Gaisa konvencijas 10. pantu izpildinstitūcija pārskata Gaisa konvencijas un tās protokolu īstenošanu un attīstību.

Izpildinstitūcija cenšas savus lēmumus pieņemt pēc vienprātības principa⁵.

¹ Padomes Lēmums 81/462/EEK (1981. gada 11. jūnijs) par Konvencijas par tāldarbīgu pārrobežu gaisa piesārņojumu noslēgšanu (OV L 171, 27.6.1981., 11.–24. lpp.).

² Padomes Lēmums 2003/507/EK (2003. gada 13. jūnijs) par Eiropas Kopienas pievienošanās protokolam par acidifikācijas, eutrofikācijas un piezemes ozona samazināšanu, kas pievienots 1979. gada konvencijai par pārrobežu gaisa piesārņojumu (OV L 179, 17.7.2003., 0001.–0002. lpp.); Padomes Lēmums (ES) 2017/1757 (2017. gada 17. jūlijs) par to, lai Eiropas Savienības vārdā pieņemtu grozījumu 1979. gada Konvencijas par gaisa pārrobežu piesārņojumu lielos attālumos 1999. gada Protokolā par paskābināšanas, eutrofikācijas un piezemes ozona līmeņa samazināšanu (OV L 248, 27.9.2017., 3.–75. lpp.).

³ Beļģija, Bulgārija, Čehija, Dānija, Francija, Horvātija, Igaunija, Kipra, Latvija, Lietuva, Luksemburga, Nīderlande, Portugāle, Rumānija, Slovākija, Slovēnija, Somija, Spānija, Ungārija, Vācija un Zviedrija (ratifikācijas statuss 2020. gada 1. oktobrī).

⁴ Bulgārija, Čehija, Dānija, Horvātija, Igaunija, Kipra, Latvija, Lietuva, Luksemburga, Nīderlande, Portugāle, Rumānija, Slovākija, Somija, Spānija, Vācija un Zviedrija (ratifikācijas statuss 2020. gada 1. oktobrī).

2.3. Izpildinstitūcijas paredzētais akts

Eiropas Savienībai un tās dalībvalstīm jāiesniedz priekšlikums par izpildinstitūcijas lēmumu, ar ko nosaka metodiku, atbilstīgi kurai 2012. gadā grozītā Gēteborgas protokola II pielikuma 2.–6. tabulu koriģē, lai ņemtu vērā Eiropas Savienības dalībvalstu sastāva izmaiņas (“paredzētais akts”).

Paredzētā akta mērķis ir nodrošināt, lai grozītā protokola ietvertā atbilstības pārskatīšana notiktu, pamatojoties uz pareiziem skaitļiem par Eiropas Savienību. II pielikuma 2.–6. tabulā ir uzskaitīti dalībvalstu 2005. gada emisiju līmeņi (pamatlīmenis) un valstu emisiju samazināšanas saistības no 2020. gada un turpmākajos gados katram piesārņotājam (sēra dioksīdam, slāpekļa oksīdiem, amonjakam, gaistošajiem organiskajiem savienojumiem un smalkajām daļiņām). Visās tabulās iekļauta arī rinda, kurā norādītas ES kopsummas (ES dalībvalstu pamatlīmeņu summa emisiju kilotonnās 2005. gadā un ES dalībvalstu emisiju samazināšanas saistību summa, kas izteikta kā kopējās % izmaiņas salīdzinājumā ar ES dalībvalstu pamatlīmeņu summu). Patlaban ES rādītājs šajās tabulās ir ES-27 summa (2013. g.), un tas atspoguļo Eiropas Savienības dalībvalstu sastāvu protokola grozīšanas laikā 2012. gadā. Tāpēc II pielikums ir jākoriģē.

Kā 36. sesijā secināja izpildinstitūcija, pašreizējos noteikumos vēl nav paredzēta metodika šim konkrētajam tehniskās korekcijas gadījumam. Līdzīgs izpildinstitūcijas lēmums par iespēju koriģēt Eiropas Savienības maksimāli pieļaujamo emisiju sākotnējā Gēteborgas protokolā tika pieņemts 2017. gadā⁶, pēc izpildinstitūcijas pieprasījuma tās 36. sesijā ņemot vērā Eiropas Savienības priekšlikumu. Tā kā grozītais Gēteborgas protokols tolaik vēl nebija stājies spēkā, izpildinstitūcijas 2017. gada lēmums uz to neattiecās.

Izpildinstitūcijas lēmumu par metodiku, atbilstīgi kurai pielāgo Eiropas Savienības rādītājus grozītā Gēteborgas protokola II pielikuma 2.–6. tabulā, vēlams pieņemt izpildinstitūcijas provizorisksajā papildsesijā 2021. gada maijā un, vēlākais, izpildinstitūcijas sesijā 2021. gada decembrī, lai tabulu korekciju varētu pieprasīt pirms pirmā 2020. gada datu atbilstības pārskata sākuma (paredzams, ka tas būs 2022. gada otrajā ceturksnī).

Paredzēto aktu piemēros no izpildinstitūcijas lēmuma pieņemšanas dienas. Paredzētais akts pēc pieņemšanas ļaus Eiropas Savienībai iesniegt vajadzīgos tehniskos atjauninājumus, lai atspoguļotu Eiropas Savienības dalībvalstu sastāva izmaiņas. Dalībvalstu sastāva izmaiņas atspoguļojošo korekciju iesniegšanu Gaisa konvencijas sekretariātam Eiropas Savienības vārdā veiks Komisija.

3. SAVIENĪBAS VĀRDĀ IEŅEMAMĀ NOSTĀJA

Eiropas Savienībai jāiesniedz priekšlikums par lēmumu, kas jāpieņem Gaisa konvencijas izpildinstitūcijai (sk. priekšlikuma projektu I pielikumā).

Šā priekšlikuma mērķis ir pieņemt metodiku, kas ļautu tehniski koriģēt grozītā Gēteborgas protokola II pielikuma 2.–6. tabulā iekļautos Eiropas Savienības emisiju pamatlīmeņus un emisiju samazināšanas saistības, lai nodrošinātu, ka šajās tabulās iekļautie Eiropas Savienības rādītāji pareizi atspoguļo dalībvalstu emisiju pamatlīmeņu un emisiju samazināšanas saistību summu, ņemot vērā Eiropas Savienības dalībvalstu sastāva izmaiņas. Iespēja koriģēt šīs tabulas konkrētā situācijā, kad mainās Eiropas Savienības dalībvalstu sastāvs, ir vajadzīga, lai

⁵ 29. noteikums Konvencijas par gaisa pārrobežu piesārņojumu lielos attālumos izpildinstitūcijas sesiju reglamentā, kas pieņemts ar Lēmumu 2010/19 un grozīts ar Lēmumu 2013/1.

⁶ Izpildinstitūcijas Lēmums 2017/3, https://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/documents/2017/AIR/EB/EB_Decisions_2017_3-E.pdf.

pareizi veiktu Eiropas Savienības saistību atbilstības pārskatīšanu atbilstīgi grozītajam Gēteborgas protokolam.

Ja cita konvencijas puse ierosinātajā izpildinstitūcijas lēmumā ierosina redakcionālas izmaiņas, ar kurām varētu sasniegt tādus pašus mērķus, kādi izvirzīti Eiropas Savienības priekšlikumā, Eiropas Savienība šādus priekšlikumus principā varētu atbalstīt.

Priekšlikumi koriģēt valstīm noteikto maksimāli pieļaujamo emisiju vai dalībvalstu emisiju samazināšanas saistības (politiskā ietekme) netiks atbalstīti, taču tiks atsevišķi apspriesti, jo īpaši saistībā ar pašreizējo grozītā Gēteborgas protokola pārskatīšanu.

4. JURIDISKAIS PAMATS

4.1. Procesuālais juridiskais pamats

4.1.1. Principi

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punktā paredzēti lēmumi, ar kuriem nosaka “*nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu*”.

Jēdziens “*lēmumi ar juridiskām sekām*” ietver aktus, kam ir juridiskas sekas saskaņā ar starptautisko tiesību normām, kuras reglamentē attiecīgo struktūru. Tas ietver arī instrumentus, kam nav saistoša spēka saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, bet kas “*var būtiski ietekmēt Savienības likumdevēja pieņemtā tiesiskā regulējuma saturu*”⁷.

4.1.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Izpildinstitūcija ir struktūra, kas izveidota ar nolīgumu, proti, Gaisa konvenciju.

Akts, ko izpildinstitūcija tiek aicināta pieņemt, ir akts ar juridiskām sekām. Paredzētais akts atbilstīgi grozītā Gēteborgas protokola 13. panta 5. punktam būs saistošs saskaņā ar starptautiskajām tiesībām.

Paredzētais akts nepapildina un negroza ne Gaisa konvencijā, ne Gēteborgas protokolā noteikto iestāžu sistēmu.

Tāpēc ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts.

4.2. Materiālais juridiskais pamats

4.2.1. Principi

Lēmumam, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no tā, kāds mērķis un saturs ir paredzētajam aktam, attiecībā uz kuru Eiropas Savienības vārdā tiek ieņemta nostāja. Ja paredzētajam aktam ir divi mērķi vai divi komponenti un viens no tiem ir atzīstams par galveno, bet otram ir pakārtota nozīme, tad lēmums, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, jābalsta uz viena materiālā juridiskā pamata, proti, tā, ko prasa galvenais jeb dominējošais mērķis vai komponents.

4.2.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Paredzētā akta galvenais mērķis un saturs attiecas uz vidi.

Tāpēc ierosinātā lēmuma materiālais juridiskais pamats ir LESD 192. panta 1. punkts.

⁷ Tiesas spriedums, 2014. gada 7. oktobris, Vācija/Padome, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61.–64. punkts.

4.3. Secinājums

Ierosinātā lēmuma juridiskajam pamatam jābūt LESD 192. panta 1. punktam, lasītam saistībā ar 218. panta 9. punktu.

5. PAREDZĒTĀ AKTA PUBLICĒŠANA

Neattiecas.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par to, lai, gatavojoties Konvencijas par gaisa pārrobežu piesārņojumu lielos attālumos izpildinstitūcijas 41. sesijai, Eiropas Savienības vārdā iesniegtu izpildinstitūcijas lēmuma priekšlikumu par tādu korekciju veikšanas metodiku, kas atspoguļo Savienības dalībvalstu sastāva izmaiņas, un par nostāju, kas minētajā sesijā ieņemama Eiropas Savienības vārdā

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu, lasītu saistībā ar 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) 2019. gada 7. oktobrī stājās spēkā grozītais Protokols par acidifikācijas, eutrofikācijas un piezemes ozona samazināšanu ("grozītais Gēteborgas protokols") redakcijā, kas 2012. gadā pieņemta Konvencijas par gaisa pārrobežu piesārņojumu lielos attālumos ("Gaisa konvencija") satvarā un ko Eiropas Savienība apstiprinājusi ar Padomes Lēmumu (ES) 2017/1757.
- (2) Saskaņā ar Gaisa konvencijas 10. pantu izpildinstitūcija pārskata Gaisa konvencijas un tās protokolu īstenošanu un attīstību un var pieņemt lēmumus, kas vajadzīgi, lai precizētu šo protokolu īstenošanu.
- (3) Gaisa konvencijas izpildinstitūcijas 36. sesijā konvencijas puses aicināja Eiropas Savienību un tās dalībvalstis ierosināt metodiku, atbilstīgi kurai sākotnējā Gēteborgas protokola (1999. gadā pieņemtās redakcijas) II pielikuma 1. tabulā iekļauto Eiropas Savienības maksimāli pieļaujamo emisiju koriģēt, lai ņemtu vērā Eiropas Savienības dalībvalstu sastāva izmaiņas.
- (4) Eiropas Savienības un tās dalībvalstu ierosinātais lēmums⁸ vēlāk tika pieņemts Gaisa konvencijas izpildinstitūcijas 37. sesijā.
- (5) Metodika, atbilstīgi kurai koriģēt grozītā Gēteborgas protokola II pielikuma 2.–6. tabulā iekļautos Eiropas Savienības rādītājus, tādējādi ņemot vērā Eiropas Savienības dalībvalstu sastāva izmaiņas, ir nepieciešama arī tādēļ, lai Eiropas Savienības dalībvalstu sastāva izmaiņas varētu pareizi atspoguļot pārskatā par to, kā Eiropas Savienība pilda grozītā Gēteborgas protokola uzliktās saistības. Tas neattiecas uz valstīm noteikto maksimāli pieļaujamo emisiju vai valstu emisiju samazināšanas saistību koriģēšanu tajās pašās tabulās.
- (6) Izpildinstitūcija koriģēšanas metodiku ir pieņēmusi, un minēto metodiku īstenojošās korekcijas, kas vajadzīgas, lai ņemtu vērā Eiropas Savienības dalībvalstu sastāva izmaiņas kopš grozītā Gēteborgas protokola pieņemšanas, Komisijai Eiropas

⁸ Gaisa konvencijas izpildinstitūcijas Lēmums 2017/3, https://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/documents/2017/AIR/EB/EB_Decisions_2017_3-E.pdf.

Savienības vārdā būtu jāiesniedz Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas izpildsekretāram un līdzīgā veidā jāiesniedz visas korekcijas, kas kļūs vajadzīgas saistībā ar turpmākām Eiropas Savienības dalībvalstu sastāva izmaiņām.

- (7) Ir lietderīgi noteikt nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem izpildinstitūcijā, jo izpildinstitūcijas lēmums Eiropas Savienībai būs saistošs,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Gaisa konvencijas izpildinstitūcijas 41. sesijā Eiropas Savienība par mērķi izvirza noteikt metodiku, kas ļautu koriģēt grozītā Gēteborgas protokola II pielikuma 2.–6. tabulā iekļautos Eiropas Savienības emisiju pamatlīmeņus un emisiju samazināšanas saistības un tādējādi nodrošināt, ka minētajās tabulās iekļautie Eiropas Savienības rādītāji var tikt koriģēti, lai pareizi atspoguļotu dalībvalstu emisiju pamatlīmeņu un emisiju samazināšanas saistību kopējo summu, ņemot vērā Eiropas Savienības dalībvalstu sastāva izmaiņas.

2. Gatavojoties Gaisa konvencijas izpildinstitūcijas 41. sesijai un lai sasniegtu 1. punktā izvirzīto mērķi, Eiropas Savienība iesniedz šā lēmuma pielikumā pievienoto priekšlikumu par vajadzīgo korekciju veikšanas metodiku.

3. Minēto priekšlikumu Komisija Eiropas Savienības vārdā dara zināmu konvencijas sekretariātam.

2. pants

Eiropas Savienība var atbalstīt citu konvencijas pušu ierosinātos grozījumus, ja tie palīdz sasniegt 1. pantā nosauktos Eiropas Savienības mērķus.

3. pants

Atkarībā no Gaisa konvencijas izpildinstitūcijas 41. sesijas gaitas Eiropas Savienības pārstāvji, koordinācijas sanāksmēs uz vietas apspriedušies ar dalībvalstīm, var vienoties par 1. un 2. pantā minētās nostājas precizēšanu bez jauna Padomes lēmuma.

4. pants

Kad Gaisa konvencijas izpildinstitūcija koriģēšanas metodiku ir pieņēmusi, Komisija Savienības vārdā iesniedz vajadzīgās minēto metodiku īstenojošās korekcijas.

5. pants

Šis lēmums ir adresēts Komisijai.

Briselē,

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*